

**ՆՈՐԻՆ ՍՈՒՐԲ ՕՇՈՒԹՅՈՒՆ Տ. Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա
ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՅՅԸ ՌՈՒՍ
ՊՐԱՎՈՍԼԱՎ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ՊԵՏ, ՄՈՍԿՎԱՅԻ ԵՎ
ՀԱՄԱՅՆ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՊԻՄԵՆԻՆ**

Նորին Սրբություն Տ. Տ. Վազգեն Ա Վեհափառ Հայրապետը Ռուս Պրավուլավ Եկեղեցու հրավերով սույն թվականի հունիսի 22-ին մեկնեց Մոսկվա՝ մասնակցելու Մոսկվայի և համայն Ռուսաստանի Պատրիարք Պիմենի ծննդյան 75-ամյակին նվիրված հոբեսանական հանդիսություններին:

Այս առթիվ Նորին Սրբությանը ուղեկցում էին Շիրակի թեմի առաջնորդ Տ. Նարեկ Եախսկոպոս Շաքարյանը և Մայր Աթոռի միաբան Գուրգեն սրբ. Մարտիրոսյանը:

ՄԵԿՆՈՒՄ ՄՈՍԿՎԱ

Հունիսի 22-ին, երկուշաբթի օրը, առավոտյան ժամը 7.30-ին, Նորին Սրբությունը հրաժեշտ առավ Մայր Աթոռից և մեքենաների ջարապունով ուղևորվեց «Զվարթնոց» օդանավակայան:

Օդանավակայանում Վեհափառ Հայրապետին բարի ճանապարհ մաղթեց ՀՍՍՀ Մինիստրների խորհրդին առջնթեր Հայ Եկեղեցու գործերի խորհրդի նախագահի տեղակալ տիար Անդրանիկ Հասրաթյանը:

ԺԱՄԱՆՈՒՄ ՄՈՍԿՎԱ

Երկու և կես ժամ տևող թռիչքից հետո օդանավը վայրէջք կատարեց Մոսկվայի «Դոմոդեդով» օդանավակայանում, որտեղ Նորին Սրբությանը դիմավորեցին միտրոպոլիտ Տ. Յովենալին, Տ. Վարսոնոֆել վարդապետը, Մայր Աթոռի դիվանապետ Տ. Ներսես Եպս. Պողապալյանը և Նոր Նա-

խիջևանի և Ռուսաստանի հայոց թեմի առաջնորդական տեղապահ Տ. Տիրան վրդ. Կյուրեղյանը:

Հայոց Հայրապետին դիմավորելու համար օդանավակայան էր Եկեղ ՍՍՀՄ Մինիստրների խորհրդին առընթեր կրոնական պաշտամունքների խորհրդի աշխատակից տիար Եղվարդ Գալստյանը:

Ողջունի և բարիգալատյան խոսքերի փոխանակումից հետո մեքենաների շարասյունը առաջնորդվեց Մոսկվայի «Սովետսկայա» հյուրանոց. ուր իշխաններու էր Նորին Սրբությունը իր շքախմբով:

Նույն օրը, ժամը 17-ին, Նորին Սրբությանը այցելություն է տալիս Մինսկի և Բելոռուսիայի միտրոպոլիտ Ֆիլարետը:

Հունիսի 23-ին, երեքշաբթի օրը, առավոտյան ժամը 7.30-ին, Վեհափառ Հայրապետը իր շքախմբով ուղևորվեց Զագորսկ, որտեղ պիտի տեղի ունենային հոբեյանական հանդիսությունները:

Հանդիսություններն սկսվեցին առավոտյան ժամը 9-ին, Սերգիև-Տրոյացկ վանքի Մայր տաճարում մատուցվող ս. պատարագով: Պատարագիչն էր համայն Վրաստանի Պատրիարք-կաթողիկոս Իլիա Բ-ն:

Հավարտ ս. պատարագի, ժամը 13-ին, Զագորսկի հոգևոր ակադեմիայի հանդիսությանց նոր դահլիճում տեղի ունեցավ հոբեյանական հանդիսավոր նիստ՝ նվիրված Նորին Սրբություն Պիմեն Պատրիարքի ծննդյան 75-ամյակին:

Հանդիսությանը ներկա էին Սովետական Միության բոլոր Եկեղեցիների և կրոնական կազմակերպությունների պետերն ու ներկայացուցիչները:

Հանդիսության բացումը կատարեց Մոսկվայի պատրիարքարանի գործերի կառավարիչ, Տալինի և Էստոնիայի միտրոպոլիտ Տ. Ալեքսին:

Ապա Մոսկվայի հոգևոր Ճեմարանի և ակադեմիայի վերատեսուչ, Դմիտրովի եպիսկոպոս Տ. Ալեքսանդրը ելույթ ունեցավ «Նորին Սրբություն Պիմեն Պատրիարքը Մոսկվայի քահանայապետերի ժառանգորդ» վելուցումով: Զեկուցող սրբազն հայրը հանգամանորեն ներկայացրեց Նորին Սրբություն Պիմեն Պատրիարքի կյանքն ու գործունեությունը:

Սրբազն Մինոդի ողջունի և շնորհավորանքի ուղերձն ընթերցեց Լենինգրադի և Մովսեսովոյի միտրոպոլիտ Անտոնին:

Այսուհետու ողջունի խոսքով հանդես եկավ ՍՍՀՄ Մինիստրների խորհրդին առընթեր կրոնական պաշտամունքների գործերի խորհրդի նախագահ Կ. Մ. Խաչելը: Ընորհավորական խոսքի վերջում տիար Կ. Մ. Խաչելը հայտնեց, որ սովետական կառավարությունն այս առիթով Նորին Սրբություն Պիմեն Պատրիարքին պարզեատերել է կառավարական շքանշանով:

Ողջունի և շնորհավորանքի խոսքերով ելույթ ունեցան՝ համայն Վրաստանի Պատրիարք-կաթողիկոս Իլիա Բ-ն, Շայրագույն Պատրիարք և կաթողիկոս Ամենայն Հայոց, Նորին Սուրբ Օծություն Տ. Տ. Վազգեն Ա-ն, Հոռմեական Կաթոլիկ Եկեղեցու ներկայացուցիչ Տ. Պավիոնիս արքեպիսկոպոսը, իսլամական կրոնի ներկայացուցիչը, Ավետարանական քրիստոնյա-մկրտչականների Համամիտքենական խորհրդի նախագահ Վ. Ե. Լոգինինենկոն, Մոսկվայում Անտիոքի Եկեղեցու ներկայացուցիչ Տ. Նիֆոն Վարդապետը, Սովետական Միության Խաղաղության Ֆոնդի վարչության նախագահի առաջին տեղակալ պրոֆեսոր Վ. Ս. Եմեյանովը, Մոսկվայում Բուլղար Եկեղեցու ներկայացուցիչ Կիրիլ Վարդապետը:

Հանդիսության ավարտին շնորհակալության և երախտագիտության շերմ խոսքով հանդես եկավ Նորին Սրբություն Պիմեն Պատրիարքը:

ՄՈՍԿՎԱՆԻ ԵՊ ՀԱՄԱՅՆ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՆՈՐԻՆ ՍՐԲՈՒԹՅՈՒՆ ՊԻՄԵՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Հորեայանական հանդիսավոր նիստի փակման խոսքով հանդես եկավ Տալինի և Էստոնիայի միտրոպոլիտ Ալեքսին:

Հանդիսությունն ավարտվեց «Արժանի է» աղոթքով:

S. S. ՎԱԶԳԵՆ Ա ՎԵՀԱՓՈՇ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ԽՈՍՔԸ՝ ԱՐՏԱՍԱՆՎԱԾ ՄՈՍԿՎԱՅԻ ԵՎ ՀԱՄԱՅՆ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՊԻՄԵՆԻ ԾՆՆԴՅԱՆ 75-ԱՄՅԱԿԻՆ ՆՎԻՐՎԱԾ ՀԱՆԴԻՍԱՎՈՐ ՆԻՍՏԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

Ձերդ Սրբություն,

Այսօր ուրախության օր է ոչ միայն Ռուս Պրավուլավ Եկեղեցու համար, այլ նաև Հայ Առաքելական Եկեղեցու և անձնապես Մեկ համար: Այսօր մեր ուրախությունը վկայեց ս. պատարագի արարողությամբ, որը տեղի ունեցավ մեկ-երկու ժամ առաջ այս պատմական վանքի Մայր Եկեղեցում, որտեղ մենք մի անգամ ևս զգացինք Ռուս Եկեղեցու սրբությունը, հոգևոր ուժը և գեղեցկությունը: Այս կպարտինք Ձեր ծննդյան 75-ամյակի հորեայանին, որի համար շնորհակալ ենք:

Մենք Ձեզ ճանաչում ենք երեսուն ապրիներից ի վեր, երբ միասին, կողք-կողքի ենք գտնվել զանազան կուտանքնիկ հանդիպումներին, տարբեր տոնախմբություններին, և մանավանդ, խաղաղության ժողովներին ու համացումարներին:

Մենք ճանաչում ենք Ձեզ իբրև բարի և մաքուր սրտով անձնավորություն, միշտ Սուրբ Հոգով ներշնչված, միշտ նվիրված աղոթքի, Քրիստոսի Ավետարանի քարոզության, Ձեր Մայր Եկեղեցու պայծառության, Ձեր ժողովրդի և հայրենիքի բարօրության, և նաև աշխարհի խաղաղության պահպանման սուրբ գործին:

Գարով Հայատանից՝ Ս. Էջմիածնից բերձամ ենք Ձեզ Հայ Առաքելական Եկեղեցու շնորհավորանքը, մերն ու հարգանքը՝ մաղթելով Ձեզ քաջառողջություն և Ձեր բոլոր սուրբ գործերին՝ հաշողություն:

Քաջ զիտենք, որ Դուք Ձեր կարևոր մեկ առաքելությունն եք նկատում աշխարհի խաղաղության պահպանումը, որը մեր օրերին ծանրորեն վտանգված է, երբ արևմուտքում կան որոշ շրջանակներ, որոնք ծրագրեր են պատրաստում նույնիսկ կուսնոսը վերածելու քառի: Այսպիսի ճակատագրական պահին մենք՝ հոգևորականներս, պետք է առավել լարված կերպով միավորվենք և մեր շուրջը միավորենք մեր բոլոր քուր Եկեղեցիները ստեղծելու համար միշեկեղեցական մի հոգոր շարժում ամբողջ աշխարհում՝ ի պաշտպանություն մարդկային կյանքի և Աստուծո ստեղծագործության:

Մեր այս կոչք և այս իրագործումը, կարծում ենք, կին Ձեր 75-ամյակի առթիվ Ձեզ մատուցված լավագույն պարգևը:

Ձերդ սրբություն,

Ի սրտե մաղթում եմ, որ տակավին երկար տարիներ ապրեք և Ձեր սեփական աչքերով տեսնեք արևածագը՝ վերշնական հաղթանակը ավետարանական խաղաղության և արդարության պատգամի:

Բուռն ծափահարությունների ներքո երկու Հայրապետները ողջագուրվեցին, և Վեհափառ Հայրապետը Պիմեն Պատրիարքին նվիրեց արծաթյան սկեզօծ նրբանախաչ սկիհ և ժե դարի սլավոնական մի ձեռագիր Աղոթագիրը:

Հուլիսի 25-ին, հինգաշբթի օրը, Մայր Աթոռի դիվանապետ Տ. Ներսես եպս. Պոպապայանը և Վրաց Եկեղեցու Տ. Դավիթ միտրոպոլիտը, Եկեղեցա-

կան ժողովի մասնակցելու կապակցությամբ Արգենտինա մեկնելուց առաջ,
այցելեցին Վեհափառ Հայրապետին՝ ստանալու Նորին Սրբության հայրա-
կան օրինությունը:

Հուլիսի 27-ին, շաբաթ օրը, Վեհափառ Հայրապետը, Տ. Նարեկ Եպս.
Շաքարյանի ուղեկցությամբ, մեկնեց Կիսլովոդսկ՝ հանգստանալու:

ԳՈՒՐԳԵՆ ՍԱՐԿԱՎԱԳ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

